

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΊΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

**ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ LEADER
ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΠΕΛΛΑΣ**

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ

ΤΖΑΛΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2017

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο αγροτουρισμός είναι μια εναλλακτική μορφή τουρισμού η οποία αποτελεί ελπίδα για την ερήμωση που αντιμετωπίζουν πολλές περιοχές σε όλη την Ελλάδα και πλήττουν τους αγρότες. Ο αγροτουρισμός εκμεταλλεύεται τουριστικούς πόρους που ήταν από καιρό ξεχασμένοι και ανεκμετάλλευτοι από το μεγαλύτερο μέρος του κόσμου. Με την εμφάνιση των κοινοτικών προγραμμάτων LEADER το 1989 όμως πήραν ξανά ζωή διότι άρχισαν να δίνονται κάποια οικονομικά κίνητρα για την αναζωογόνηση και εκμετάλλευση τέτοιων παραμελημένων αγροτικών περιοχών. Έτσι άρχισε μια νέα προσπάθεια να πωλούνται νέα στοιχεία δηλαδή παραδοσιακοί οικισμοί, βουνά και διάφορες δραστηριότητες ,επίσης και νέες ιδέες όπως η προσωπική επαφή με τους κατοίκους, η άμεση επαφή με τις παραδόσεις ενός τόπου ως τουριστικοί πόροι. Η παρούσα εργασία έχει ως σκοπό να παρουσιάσει πώς με την εξέλιξη του αγροτουρισμού εμφανίστηκαν τα κοινοτικά προγράμματα και χρηματοδοτούν επιχειρήσεις, συγκεκριμένα επιχειρήσεις του Νομού Πέλλας που είναι και ο αγροτικός τόπος της παρούσας έρευνας, ακόμα και σήμερα.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Αγροτουρισμός, Κοινοτική πρωτοβουλία, LEADER, αγροτουριστικές επιχειρήσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Τουρισμός

1.1 Ιστορική αναδρομή και έννοια τουρισμού

1.2 Τα είδη του τουρισμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Αγροτουρισμός

2.1 Ορισμός αγροτουρισμού

2.2 Ο αγροτουρισμός στην Ελλάδα

2.3 Τυπολογία του αγροτουρισμού

2.4 Στόχοι του αγροτουρισμού

2.5 Οι επιδράσεις του αγροτουρισμού στον τόπο τουρισμού

2.6 Προϋποθέσεις και προοπτικές ανάπτυξης του αγροτουρισμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Ένωσης για την χρηματοδότηση του αγροτικού τουρισμού.

3.1 Εισαγωγή στην κοινοτική πρωτοβουλία LEADER

3.1.1 Οι στόχοι των προγραμμάτων LEADER

3.1.2 Οι δραστηριότητες οι οποίες αναπτύσσονται μέσω του LEADER

3.2 LEADER I

3.2.1 Στόχος του LEADER I

3.2.2 Δράση του προγράμματος στο Μέτρο του αγροτουρισμού

3.2.3 Προβλήματα και μορφές παρέμβασης

3.3 LEADER II

3.3.1 Δικαιούχοι LEADER II

3.3.2 /προβλήματα και γενικά αποτελέσματα από το LEADER II

3.4 LEADER +

3.4.1 Πλεονεκτήματα LEADER+

3.4.2 Περιοχές που απευθύνεται η κοινοτική πρωτοβουλία LEADER+

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Η ανάπτυξη των προγραμμάτων LEADER στον νομό Πέλλας

4.1 Η περιοχή της Έρευνας.

4.1.1: Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2000

4.2 Στόχοι και στρατηγική του προγράμματος

4.3 Ανάπτυξη του LEADER+ στον νομό Πέλλας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Μεθοδολογία Έρευνας

5.1 Αντικείμενο της έρευνας

5.2 Σκοπός της έρευνας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Καταγραφή των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Γενικά συμπεράσματα από την έρευνα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΈΝΝΟΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός όπως λέγεται από πολλούς, είναι μια πολύπλευρη έννοια. Ξεκινά από το 1811, μπορεί και παλαιότερα και ακόμα δεν έχει σημειωθεί ο ορισμός του. Ο όρος τουρισμός αναφέρεται στους ταξιδιώτες οι οποίοι είναι μακριά από το σπίτι τους και τις διάφορες επιχειρήσεις τους, ακόμα και τους ανθρώπους οι οποίοι εξυπηρετούν για να κάνουν πιο διασκεδαστικό και εύκολο το ταξίδι τους. (SIGAUX, 1876). Στη δραστηριότητα αυτή μπορεί να εμπλακούν ταξιδιώτες για επαγγελματικούς λόγους ή για την προσωπική τους ευχαρίστηση. Οι ξενοδοχειακές μονάδες παρέχουν τα αγαθά τους και τις διάφορες υπηρεσίες τους στους ταξιδιώτες-τουρίστες και περιλαμβάνει διάφορες δαπάνες που πραγματοποιούνται από ή και για έναν επισκέπτη για το ταξίδι του. Ο τουρισμός είναι από μόνος του μια τεράστια βιομηχανία που περιλαμβάνεται από διάφορες επιχειρήσεις μεγάλες και μικρές όπως: αερογραμμών, ακτοπολιτικές εταιρείες, σιδηρόδρομους, αντιπροσωπείες ενοικιαζόμενων αυτοκινήτων, χώρους διαμονής, εστιατόρια, βενζινάδικα. Σύμφωνα με τον Sigoux 1876 οι τουρίστες ορίζονται ως << *ανθρώπους που ταξιδεύουν για ευχαρίστηση παρακινούμενοι, από την περιέργεια, και επειδή δεν έχουν τίποτα καλύτερο να κάνουν* >> και *«για την χαρά για το μετέπειτα»*. (Gilbert Sigoux 1876).

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (WTO, 2014) ο τουρισμός είναι *«οι δραστηριότητες των ατόμων που ταξιδεύουν και μένουν σε προορισμούς εκτός του συνήθους περιβάλλοντος τους, για χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός έτους, με σκοπό, την αναψυχή, τις εμπορικές και επιχειρηματικές δραστηριότητες ή και άλλους σκοπούς»* (Youell, 1996, Beach, & Chadwick, 2006)

Εκτός από τον ορισμό, η έννοια του τουρισμού περιέχει βασικά συστατικά τα οποία συνθέτουν την έννοια του τουριστικού πακέτου, ως ένα τουριστικό προϊόν που πωλείται σε μια ενιαία τιμή και αναφέρεται στην επιλογή του τόπου προορισμού, την μετακίνηση

των τουριστών προς αυτήν, την διαμονή τους εκεί και τις διάφορες δραστηριότητες που θα ασχοληθούν σε εκείνο το σημείο. (Κραβαρίτη Παπαγεωργία, 2007).

Πιο συγκεκριμένα:

1. Η επιλογή ενός προορισμού. Ο προορισμός αυτός μπορεί να είναι εντός της χώρας όπου ζει ο επισκέπτης ακόμα και σε μια άλλη χώρα προς την οποία θα μετακινηθεί από τον τόπο διαμονής του για να κάνει μια επίσκεψη προσωρινής ή μικρής διάρκειας.
2. Η μετακίνηση του ατόμου από τον τόπο κατοικίας προς τον προορισμό του. Αυτό γίνεται με διάφορα μέσα όπως θαλάσσια, εναέρια η και επίγεια ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα, την διαθεσιμότητα των μέσων αλλά και τις ανάγκες του ατόμου.
3. Η διαμονή στον τόπο προορισμού. Αυτό μπορεί να γίνει ανάλογα με τις προσωπικές ανάγκες του ατόμου και τις διαθεσιμότητες στα καταλύματα.
4. Οι δραστηριότητες στον τόπο προορισμού. Οι δραστηριότητες αυτές έχουν σχέση με την αναψυχή, την περιήγηση, τις επαγγελματικές και κοινωνικές υποχρεώσεις του ατόμου.

Ο τουρισμός είναι αναπόσπαστο τμήμα της βιομηχανικής εξέλιξης της σύγχρονης κοινωνίας, ως μέρος της συνολικής διαδικασίας για την παραγωγή και διάθεση υλικών, προϊόντων και υπηρεσιών.

1.2 ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Υπάρχουν διάφορα είδη τουρισμού. Κάποια από αυτά είναι τα παρακάτω:

1. Επαγγελματικός Τουρισμός: *«Ως επαγγελματικός τουρισμός νοείται η μετακίνηση ατόμων που ταξιδεύουν μεν για επαγγελματικούς λόγους, έχουν όμως και τα χαρακτηριστικά του τουρίστα, αφού παραμένουν εκτός μονίμου κατοικίας τουλάχιστον ένα εικοσιτετράωρο και αναπτύσσουν σειρά τουριστικών δραστηριοτήτων»* (Κραβαρίτης , Παπαγεωργίου, 2007)
2. Τουρισμός Υγείας-Ιαματικός τουρισμός: *Είναι ο τουρισμός στον οποίο οι άνθρωποι επισκέπτονται διάφορες περιοχές που διαθέτουν ιαματικά λουτρά, σπρ, κέντρα θαλασσοθεραπείας κτλ, με σκοπό την ξεκούραση και χαλάρωση τους ακόμα και την ίαση*

κάποιου νοσήματος.(Swarbooke, J. & Horner, S. 2001)

4. Οικοτουρισμός: *είναι ο φυσικός τουρισμός λίγων επιπτώσεων που συμβάλλει στην διατήρηση των βιότοπων και της χλωρίδας-πανίδας ή με την συμβολή στη διατήρηση του περιβάλλοντος ή με την εξασφάλιση εσόδων στην τοπική κοινότητα προστατεύοντας την φυσική τους κληρονομιά.*

5. Εκθεσιακός τουρισμός: οι εκθέσεις είναι όταν παρουσιάζονται προϊόντα ή υπηρεσίες με σκοπό να ενεργοποιηθεί το ενδιαφέρον των επισκεπτών. Αυτό το είδος τουρισμού αφορά στο να συμμετέχουν άτομα σε εκθέσεις. Έχει σημαντικά οφέλη διότι προβάλλονται νέα προϊόντα και προωθούνται στο εμπόριο. Επίσης αυξάνει σημαντικά τα έσοδα της τουριστικής βιομηχανίας, ακόμα και για την τοπική οικονομία όπου γίνεται η έκθεση. (Swarbooke, J. & Horner, S. 2001)

6. Κοινωνικός τουρισμός: Σύμφωνα με το Διεθνές Γραφείο Κοινωνικού Τουρισμού είναι *το σύνολο των σχέσεων και των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τη συμμετοχή στον τουρισμό κοινωνικών στρωμάτων με χαμηλό εισόδημα, που καθιστάτε εφικτή με μέτρα κοινωνικού χαρακτήρα επακριβώς καθοριζόμενα.* Έχει ως σκοπό οι δικαιούχοι, εργαζόμενοι-νέοι και συνταξιούχοι, να κάνουν διακοπές σε διάφορα τουριστικά καταλύματα με μικρή οικονομική συμμετοχή από τους ίδιους. (Λύτρας , 1998).

7. Πολιτιστικός τουρισμός: το πολιτιστικό κομμάτι αποτελεί από τα βασικότερα στοιχεία της ανάπτυξης του τουρισμού. Οι τουρίστριες έχουν μεγάλη επιθυμία να γνωρίσουν τα στοιχεία του υλικού και πνευματικού πολιτισμού από κάθε χώρα που επισκέπτονται.

(Τσάρτας, 1996, Βενετσανοπούλου, 2006) Ορισμένοι τουριστικοί πόροι είναι:

- οι αρχαιολογικοί τόποι, μουσεία
- διάφορες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις
- ήθη και έθιμα της περιοχής
- οι θρησκευτικοί τόποι λατρείας
- οι διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

8. Θρησκευτικός τουρισμός: είναι όταν οι τουρίστες ταξιδεύουν για μια ψυχολογική τους ανάγκη με σκοπό την αναζήτηση του ιερού ή του θείου. Το ταξίδι αυτό έχει πολλές οικονομικές, πολιτιστικές και κοινωνικές επιδράσεις στο τόπου θρησκευτικού προορισμού. (Σφακιανάκης, 2000).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

2.1: ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο αγροτουρισμός σαν όρος ξεκίνησε να εμφανίζεται τα τελευταία 25 χρόνια του 20ου αιώνα. Εκτός από αυτόν τον όρο υπάρχει και ένας άλλος ο οποίος είναι "αγριτουρισμός" (agritourism), η οποία είναι διεθνώς δεδομένη και χρησιμοποιείται από τις αγγλόφωνες χώρες.

Ο αγροτουρισμός έχει κλήση στις τουριστικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε περιοχές οι οποίες χαρακτηρίζονται αγροτικές (Benjamin 2004). Άρα συναντάμε αυτό το είδος τουρισμού σε περιοχές όπου η οικονομία τους βασίζεται στον πρωτογενή τομέα. Ο αγροτουρισμός είναι μια μορφή τουρισμού στην οποία ο τουρίστας συμμετέχει ενεργά σε αυτήν.

Με βάση το Ελληνικό Κέντρο Αγροτουρισμού, στην Ελλάδα Αγροτουρισμός είναι << η παράλληλη ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αποσκοπεί στην οικονομική και κοινωνική αναβάθμιση των αγροτικών χώρων και της υπαίθρου με την στήριξη της τοπικής αγροτικής παραγωγής, της εμπορίας, της ήπιας και μικρής κλίμακας προσφοράς τουριστικών υπηρεσιών και της ανάδειξης του πολιτιστικού και φυσικού πλούτου κάθε περιοχής >>. Σύμφωνα επίσης με την Ελληνική Προδιαγραφή του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) είναι μια ήπια μορφή τουριστικής ανάπτυξης στον αγροτικό τομέα η οποία παγκοσμίως αποκαλείται εναλλακτική.

Κύριο χαρακτηριστικό του αγροτουρισμού, είναι η διαμονή των επισκεπτών σε καταλύματα τα οποία είναι αρχιτεκτονικά πολύ παραδοσιακά. Ταυτόχρονα οι χώροι αυτοί παρέχουν ένα συνδυασμό διαφόρων δραστηριοτήτων (ιππασία, καλλιέργεια προϊόντων, μαθήματα κουζίνας κτλ.) με στόχο να ενταχθεί ο επισκέπτης στον αγροτικό τρόπο ζωής. (Ασκέλη, 2007β:18).

2.2:Ο ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η εξέλιξη του αγροτουρισμού στην Ελλάδα

Οι ρίζες του αγροτικού τουρισμού στην Ελλάδα μπορούν να βρεθούν σε διάφορες μορφές τουρισμού στην ύπαιθρο που συνήθως στην Ελλάδα τις βρίσκουμε σε θρησκευτικές γιορτές όπως τα Χριστούγεννα, το Πάσχα ακόμα και διάφορες γιορτές τοπικών Αγίων, διότι τότε έχουμε περισσότερα ήθη και έθιμα, αλλά μπορούμε να τις βρούμε και το σαββατοκύριακο. Αυτή η μορφή μετονομάστηκε σε αγροτουρισμό μετά την δεκαετία του 1980 και έτυχε μαζί με δύο σημαντικές εξελίξεις. Η πρώτη ήταν όταν η Ελλάδα μπήκε στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα το 1981 την οποία προωθήθηκε μια σειρά από προγράμματα για την τοπική και αγροτική ανάπτυξη. Η δεύτερη σημαντική εξέλιξη ήταν η έμφαση της ισότητας των δύο φίλων αλλά και της αναβάθμισης του επιπέδου διαβίωσης σε αγροτικούς πληθυσμούς, κυρίως στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές. (Tsartas & Thanopoulou 1994; Gidarakou, 1999; 2002, Overbeek et al. 1998).

Αυτή η εξέλιξη υποστηρίχθηκε τεχνικά και οικονομικά από πάρα πολλές δημόσιες είτε ιδιωτικές υπηρεσίες, όπως είναι η Γενική Γραμματεία Ισότητας, το Υπουργείο αγροτικής ανάπτυξης, η αγροτική τράπεζα, η Πανελλήνια ομοσπονδία γεωργικών συνεργατικών σωματίων, ο ΕΟΤ, η γενική γραμματεία νέας γενιάς, ο Ελληνικός οργανισμός μικρομεσαίων επιχειρήσεων και χειροτεχνίας. Οι αγρότες με τον αγροτουρισμό ήταν μια άλλη πρωτοβουλία η οποία είχε παρόμοιο σκοπό και προχώρησε στα μέσα της δεκαετίας του 1980 ως μια μορφή τουρισμού για τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές. Από το υπουργείο αγροτικής ανάπτυξης προωθήθηκε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αγροτουριστικής ανάπτυξης για την Ελλάδα που έδινε προτεραιότητα σε περιοχές με μικρή οικονομική ανάπτυξη, ή με λίγο πληθυσμό και ακόμη σε περιφερειακές περιοχές με μικρό ή μαζικό τουρισμό (Kizos, Iosifides, 2007).

Γενικά λέγεται ότι ο αγροτουρισμός στην Ελλάδα έκανε την εμφάνιση του αργά. Τα πρώτα σημάδια του αγροτουρισμού έγιναν περίπου το 1960 και συγκεκριμένα εμφανίστηκαν στα νησιά και τις παράκτιες περιοχές, χωρίς όμως να τους κατευθύνει κάποια τουριστική πολιτική. Πιο ουσιαστικά ήταν διάσπαρτες προσωπικές πρωτοβουλίες να προσφέρουν φιλοξενία και τοπικά προϊόντα που σταδιακά εξαφανίστηκε κάτω από τις πιέσεις του μαζικού τουρισμού και την ιδεολογία του. (Kazakopoulos, Gidarakou, Theofilidou 2003.)

Μέχρι το τέλος του 1970 η Ελλάδα δεν είχε οργανωμένη μορφή αγροτικού τουρισμού. Ήταν άγνωστος στους περισσότερους. Μέχρι τότε δεν είχε εκφραστεί η ανάγκη από τους ανθρώπους που έμεναν στην πόλη να γυρίσουν στην φύση, σε βαθμό που εκδηλώθηκε μετά, δηλαδή στην δεκαετία του 90. Η πρόσφατη αγροτική έξοδος στην Ελλάδα και οι σχέσεις που έχουν κρατήσει οι κάτοικοι των πόλεων με το τόπο καταγωγής τους, τους κάνει να επιστρέφουν στα χωριά ανά τακτά χρονικά διαστήματα, σε περιόδους διακοπών και αυτό ουσιαστικά βοηθάει να μην χάσουν την επαφή τους με τον αγροτικό κόσμο. Η κοινωνική συνοχή μέσω των σχέσεων συγγενών και φίλων διατηρείται ακόμα σε σημαντικό βαθμό, με αυτόν τον τρόπο οι αστοί των μεγαλουπόλεων να μην νιώθουν ακόμα την ανάγκη να αναζητήσουν τις ρίζες τους ή την αυθεντικότητα του αγροτικού κόσμου. (Ανθοπούλου κ.ά., 2000).

Υπήρχαν όμως μερικές υποδομές στην ύπαιθρο οι οποίες μπορούσαν να αποκαλεστούν και αγροτικός τουρισμός. Πιο συγκεκριμένα μιλάμε για ενοικιαζόμενα δωμάτια και διαμερίσματα τα οποία αναπτύχθηκαν σε περιοχές της χώρας οι οποίες είναι τουριστικά ανεπτυγμένες, χωρίς όμως σχέδιο και παρέμβαση από το κράτος, με στόχο να φτιάξουν ξενοδοχειακό δυναμικό και να επιτύχουν εισόδημα στους ιδιοκτήτες τους, οι οποίοι ήταν κάτοικοι της υπαίθρου.

Την ίδια περίοδο ο ΕΟΤ πήρε την πρωτοβουλία να διασώσει και να αξιοποιήσει παραδοσιακούς οικισμούς, χάρη στην οποία η Σαντορίνη, τα Μεστά Χίου, η Αρναία Χαλκιδικής, οι Κορυσκάδες Ευρυτανίας και άλλα πολλά χωριά γλίτωσαν από την καταστροφή. Αυτή η πρωτοβουλία συνέβαλε στο να αξιοποιηθεί η αρχιτεκτονική μας

κληρονομιά η οποία έδωσε την ευκαιρία στους επισκέπτες-τουρίστες αυτών των περιοχών να ζήσουν σε ένα αυθεντικό αγροτικό περιβάλλον, να γνωρίσουν και να θαυμάσουν τα έργα των μαστόρων και την αρχιτεκτονική της Ελλάδος.

Με βάση της πρωτοβουλίες του Ε.Ο.Τ ξεκίνησαν και κάποιες ιδιωτικές ενέργειες. Διάφοροι επιχειρηματίες του ιδιωτικού τομέα όριζαν τις δικές τους προδιαγραφές ίδρυσης και λειτουργίας των αγροτουριστικών επιχειρήσεων, όπου στηρίζονταν μόνο στην βούληση τους, στις κάποιες γνώσεις και εμπειρίες που είχαν πάνω στον τομέα και στην οικονομική τους κατάσταση, παρά σε κάποιο σύνολο καθορισμένων δεικτών ποιότητας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την δημιουργία επιχειρήσεων, οι οποίες δεν στηρίχθηκαν ούτε κατάφεραν να στηριχθούν στην πολιτισμική κληρονομιά, στο φυσικό περιβάλλον και στους ανθρώπους του τόπου και κατά συνέπεια να καθιερώσουν τον αγροτουρισμό ως διακριτό πρότυπο. (Ιωακειμίδης, 2009)

Από την δεκαετία του '90 με την εφαρμογή της Κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER των ΠΕΠ (Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων) άρχισε η πιο σημαντική φάση ανάπτυξης του αγροτουρισμού στην Ελλάδα. Με βάση ότι την χρονική περίοδο αυτή ο αγροτουρισμός άρχισε να γίνεται γνωστός ως ο τουρισμός των 3Φ (φύση, φίλια, φιλοξενία), πολλές περιοχές της χώρας, που πριν ήταν άγνωστες από θέμα τουρισμού, μπήκαν στον χάρτη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και άρχισαν να έχουν ζήτηση από τον αστικό κόσμο (Ιακωβίδου, 2003).

2.3: ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Ο αγροτουρισμός χωρίζεται σε δύο κατηγορίες: τον αμιγή αγροτουρισμό και τον σύνθετο αγροτουρισμό (ΚΕΤΑ. Ι,Ν, 2007)

Στον αμιγή (ή αλλιώς γνήσιο) αγροτουρισμό οι τουρίστες εκτός από τις διακοπές του ασχολούνται ή με αγροτικές εργασίες στο αγρόκτημα όπως είναι η περιποίηση ζώων το άρμεγμα η τυροκομία, οπωροκηπευτική και η μελισσοκομία, ή και με δραστηριότητες

ψυχαγωγίας που τους προσφέρει η αγροτική περιοχή, όπως, η πεζοπορία, η ορειβασία, το κυνήγι, το ψάρεμα και πολλά άλλα.

Αυτό το είδος τουρισμού στην χώρα μας τον συναντάμε κυρίως:

1. Σε χωριά με φυσική ομορφιά τα οποία τραβάνε τους τουρίστες αξιοποιώντας την ομορφιά τους.
2. Σε παραδοσιακούς οικισμούς όπου δίνει στον τουρίστα την αίσθηση της απελευθέρωσης από την αστική ζωή.
3. Κοντά σε εθνικούς δρυμούς και υδροβιότοπους που εκεί ο τουρίστας εκτός από την φυσική ομορφιά μπορεί να εμπλουτίσει τις γνώσεις τους πάνω σε θέματα οικολογίας.
4. Σε καταλύματα συνεταιρισμού όπου τα μέλη αυτών κυρίως γυναίκες δίνουν α προϊόντα τοπικής παραγωγής στο τουρίστα και μια αυθεντική φιλοξενία.

Στον σύνθετο αγροτουρισμό εκτός από τις πιο πάνω δραστηριότητες που αναφέρθηκαν, ικανοποιούν κάποιες δικές τους ανάγκες προσωπικές όπως είναι η προσωπική τους υγεία, η άθληση τους, μπορεί να είναι φυσιολάτρες ακόμα και να το κάνουν για θρησκευτικούς λόγους.

Αυτό το είδος τουρισμού στην χώρα μας το συναντάμε:

1. Σε περιοχές με ιαματικές πηγές, όπου εκεί οι τουρίστες κάνουν μια «θεραπεία» δηλαδή συνδυάζουν την αποτοξίνωση με την σωματική τους χαλάρωση.
2. Σε ορεινά χωριά όπου υπάρχει χιονοδρομικό κέντρο.
3. Σε αγροτικές περιοχές με αθλητικές εγκαταστάσεις.

4. Σε αγροτικές περιοχές με θρησκευτικά και πολιτιστικά ενδιαφέροντα.

Σε όλες τις παραπάνω μορφές τουρισμού τα καταλύματα είναι είτε δωμάτια εντός των σπιτιών της αγροτικής οικογένειας, είτε προέκταση του σπιτιού της οικογένειας είτε ανεξάρτητα δωμάτια της οικίας του για να παρέχουν την ανεξαρτησία στους τουρίστες όπου φιλοξενούν. (ΚΕΤΑ. I.N, 2007)

2.4: ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Οι στόχοι του αγροτουρισμού είναι:

1. Να φέρει τους τουρίστες σε επαφή με την φύση, και μέσα από τι δραστηριότητες στις οποίες θα συμμετέχει και ο ίδιος να χαροποιηθεί.
2. Να γνωρίσει ο επισκέπτης-τουρίστας τις αγροτικές περιοχές, τις αγροτικές ασχολίες, τα τοπικά προϊόντα, την παραδοσιακή κουζίνα και τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά αυτού του χώρου.
3. Να ενισχύσει τον επαγγελματία με την εκμετάλλευση των καταλυμάτων του.
4. Να είναι αυτός ο οποίος θα αναζωογονήσει τις ορεινές και απομονωμένες περιοχές της χώρας.

Επιπλέον ο αγροτουρισμός στοχεύει:

1. Στο συνδυασμό πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.
2. Στην περιφερειακή ανάπτυξη.
3. Στην ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού, με την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε περιοχές μη αξιοποιήσιμες ενώ είχαν την δυνατότητα να αξιοποιηθούν.

4. Στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας τόσο για να μένει ο πληθυσμός στον τόπο κατοικίας τους όσο και για να επιβιώσουν τα επαγγέλματα που πρόκειται να χαθούν όπως είναι η κεραμική, η υφαντική, η ξυλογλυπτική και η αργυροχρυσοχοΐα.
 5. Στο να διατηρηθεί, να προβληθεί και να αξιοποιηθεί η αρχιτεκτονική μας κληρονομιά.
 6. Στο να σταματήσουν οι περιβαλλοντικές και οικολογικές επιβαρύνσεις.
- (Βενετσανοπούλου, 2006)

2.5.ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΤΟΠΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Ο αγροτουρισμός είναι μια εξειδικευμένη μορφή τουρισμού η οποία προσπαθεί να ενώσει τον τουρισμό με τον πρωτογενή τομέα με στόχο να ωφεληθούν και οι δύο τομείς. (Τσάρτας, & Θανοπούλου, 1994).

Ο αγροτουρισμός είναι η ιδανική μορφή εναλλακτικού τουρισμού για τις αγροτικές περιοχές γιατί:

1. Έχει τοπικό χαρακτήρα, δηλαδή το ξεκίνημα του και η διαχείριση του γίνονται μόνο από τους τοπικούς φορείς, δηλαδή από τους δήμους, τις κοινότητες και τους αγροτικούς συνεταιρισμούς με σκοπό να διατηρήσουν, να ενισχύσουν και να προβάλουν την τοπική παράδοση, την κληρονομία και το πολιτισμό μας. Με αυτόν τον τρόπο το οικονομικό όφελος από αυτές τις δραστηριότητες να μένουν στην περιοχή.
2. Είναι κατά κύριο λόγο τουρισμός με ανθρώπινο πρόσωπο. Εδώ φροντίζουν τον επισκέπτη σε προσωπικό επίπεδο και προσπαθούν να τον εντάξουν στην ντόπια αγροτική κοινωνία με το να συμμετέχει στις δραστηριότητες των κατοίκων της. Ο τουρίστας δεν βιάζεται, αλλά απολαμβάνει και συμβαδίζει με τους αργούς ρυθμούς της φύσης και της γνήσιας αγροτικής ζωής.
3. Συμφωνεί με τις νέες τάσεις του τουρισμού για αειφόρο ανάπτυξη. Ο αστικός πληθυσμός βιώνει συνθήκες μακριά από την φύση, αυτό σημαίνει ότι όλο και περισσότερος κόσμος θα ψάχνει ένα σαββατοκύριακο την επαφή με το αυθεντικό περιβάλλον που έχουν την δυνατότητα να το βιώσουν εάν επισκεφτούν μια οργανωμένη αγροτουριστική επιχείρηση.
4. Ο αγροτουρισμός είναι μια δραστηριότητα που δίνει συνέχεια νέες ευκαιρίες στις γυναίκες. Ο ρόλος που έχουν οι γυναίκες στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού είναι

ουσιαστικός και για αυτό το λόγο πολλές αγροτουριστικές εκμεταλλεύσεις στελεχώνονται κυρίως από γυναίκες μέσω των γυναικείων συνεταιρισμών. Οι γυναίκες αναλαμβάνουν και κατασκευάζουν τοπικά προϊόντα όπως είναι τα τρόφιμα, τα γλυκά και διάφορα χειροτεχνήματα ενώ αντίθετα οι άντρες ασχολούνται περισσότερο με την αγροτική δραστηριότητα. (Δροσοπούλου, 1989).

5. Ο αγροτουρισμός αποτελεί μια συμπληρωματική δραστηριότητα στην τοπική αγροτική οικονομία. Οι τουρίστες ενισχύουν την παραγωγή των τοπικών αγροτικών προϊόντων είτε με το να τα καταναλώνουν εκείνη την στιγμή, είτε με το να τα παίρνουν στην κατοικία τους. Με τον τρόπο αυτόν γίνεται ώθηση των βιολογικών προϊόντων εφόσον οι επισκέπτες είναι πιο ευαισθητοποιημένοι με την υγιεινή διατροφή. (Page, 2006)

2.6 ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Η μορφή αυτού του τουρισμού εκτός από το φυσικό του χώρο ανάπτυξης του που είναι η αγροτική ύπαιθρος, απαιτεί η δραστηριοποίηση του αγροτικού τομέα να είναι στην μορφή αγροτουριστικής επιχείρησης, εφόσον από τον ορισμό, αυτή η μορφή πρέπει να συνδυάζει τις τουριστικές με τις αγροτικές δραστηριότητες.

Για να χαρακτηρίσουμε έναν αγροτικό χώρο σε τουριστικό θα πρέπει να έχει πόρους οι οποίοι θα είναι διαθέσιμοι στους τουρίστες όταν θα επισκεφτούν την ύπαιθρο. Μέσα σε αυτούς του πόρους είναι τα διάφορα αξιοθέατα, μνημεία, αγροτικά μουσεία, εκδηλώσεις με διάφορα θέματα όπως για παράδειγμα η γιορτή του κρασιού ή της ελιάς, η περιοχή να είναι φιλική προς τους επισκέπτες, να έχει την δυνατότητα άσκησης, να υπάρχουν διάφορα μαγαζάκια με τοπικά προϊόντα, αλλά και νυχτερινή διασκέδαση. (Ι.Τ.Α., 2008)

Το ενδιαφέρον για τον αγροτουρισμό αυξάνεται συνεχώς και αυτό οδηγεί όλο και περισσότερους τουρίστες να επισκέπτονται την ύπαιθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

3.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ LEADER

Το leader σαν όρος προέρχεται από γαλλικές λέξεις, Liaisons Actions de Developpement de l' Economie Rurale, αυτές οι λέξεις στην γλώσσα μας σημαίνουν Δεσμοί Μεταξύ των Δράσεων για την Ανάπτυξη της Αγροτικής Οικονομίας (Χρηστανιδίου, 2004). Το leader με βάση των Ιακονίδου (2002), είναι πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο λειτουργεί με την επίβλεψη της Γεωργικής και Αγροτικής Αναπτυξιακής Πολιτικής. Έχει ως σκοπό την υποστήριξη των μειονεκτικών αγροτικών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει τρεις διαδοχικές φάσεις οι οποίες είναι:

-To LEADER

-To LEADER II και

-To LEADER +

Επιρροή για την βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών είναι ορισμένα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, για παράδειγμα η μετάβαση του πληθυσμού σε αστικά κέντρα, η γήρανση του πληθυσμού και το ότι δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας. Το πρόγραμμα leader προσπαθεί να αντιμετωπίσει τέτοιου είδους προβλήματα. (Καραμανίδης, 2006).

3.1.1. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER

Όπως αναφέραμε και παραπάνω το leader ασχολείται με θέματα του αγροτικού τουρισμού. Οι στρατηγικοί στόχοι με βάση την Χρηστακιδίου (2004) είναι:

- Να δημιουργηθούν επιχειρήσεις που ξεπερνούν τον αγροτικό χαρακτήρα της περιοχής με σκοπό να διαφοροποιηθεί ο οικονομικός της τομέας για να γίνει

καλύτερη η ανεργία του αγροτικού πληθυσμού.

- Να γίνει αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού για να αξιοποιηθούν οι υπάρχουσες δυνατότητες.
- Ο περιορισμός του πληθυσμού στις περιοχές όπου είναι μειονεκτικές και παραμεθόριες.
- Να στηρίξουμε την οικονομία του τόπου μας για να γίνει αύξηση του ανταγωνισμού των επιχειρησιακών φορέων που σχετίζονται με την αξιοποίηση της τοπικής παραγωγής.
- Να αναδείξουμε τους τουριστικούς πόρους της περιοχής δημιουργώντας τουριστικό ιστό, κατά πόσο αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί, και να εφαρμόσουμε πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Να αναδείξουμε και να προστατεύσουμε το φυσικό μας περιβάλλον.
- Να προβάλλουμε την περιοχή και τα προϊόντα της με σκοπό να αναβαθμιστεί το πολιτιστικό της επίπεδο. (Χρηστακιδίου, 2004)

3.1.2.Οι δραστηριότητες οι οποίες αναπτύσσονται μέσω του Leader.

Μέσω του Leader μπορούν να αναπτυχθούν κάποιες δραστηριότητες οι οποίες είναι:

- Να δημιουργηθεί ή να βελτιωθεί η υπάρχουσα δυναμικότητα σε κλίνες, να δημιουργηθούν δηλαδή κέντρα που θα προωθούν όλες τις μορφές τουρισμού, όπως κέντρα πληροφόρησης, προώθησης και οργάνωσης του αγροτουρισμού.
- Να αναπτυχθούν οι μικρές βιοτεχνίες όπως διάφορες μονάδες οικοτεχνίας ,

χειροτεχνίας και της παραδοσιακής τέχνης. Επίσης και διάφορες μικρές επιχειρήσεις όπως επιχειρήσεις ειδών διατροφής κ.α.

- Προσπαθεί να αξιοποιεί την φυσική και πολιτιστική κληρονομιά όπως είναι:
 - η ανάδειξη μνημείων
 - η αναπαλαίωση αγροτικών κτισμάτων
 - κατασκευή οικολογικών μονοπατιών
 - σήμανση αξιοθέατων
 - δημιουργία λαογραφικών μουσείων και πολιτιστικών κέντρων.

(Ασκέλη,2005).

3.2.LEADER I

Το Leader I ήταν η αρχή για νέα προσέγγιση στην πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, η οποία στηρίζεται στην ολοκληρωμένη και συμμετοχική προσέγγιση σε εδαφικό επίπεδο (Κακοσίμου, 2004).

Εφαρμόστηκε από το 1993 έως το 1996. Σύμφωνα με αυτήν την πρωτοβουλία του leader I πραγματοποιήθηκαν εικοσιπέντε (30) προγράμματα ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης, τα οποία ανέρχονταν στα 2.694.454,00 ευρώ Δημόσιας Δαπάνης.
(Αναπτυξιακή της Πέλλας)

3.2.1.ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ LEADER I.

Ο πιο ουσιαστικός στόχος του προγράμματος ήταν η συγκρότηση του πληθυσμού, η ολοκληρωμένη τοπική ανάπτυξη και η αύξηση του εισοδήματος των κατοίκων.

Η υστέρηση του εισοδήματος των κατοίκων σε σχέση με το εθνικό κοινοτικό εισόδημα, οδήγησε τους γεωργούς σε άλλους παραγωγικούς τομείς (όπως τουρισμός, υπηρεσίες κτλ.) για την αύξηση και συμπλήρωση του εισοδήματος τους.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος σχεδιάστηκε συνδυασμός παρεμβάσεων σε τοπικό επίπεδο στους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Οι στόχοι του προγράμματος επιλέχθηκαν μετά την εκτίμηση των προοπτικών και δυνατοτήτων στους τομείς και τους κλάδους παραγωγής και με τέτοιο τρόπο ώστε να δρουν συμπληρωματικά για την επίτευξη του αρχικού στόχου.

Για να επιτευχθεί ο αρχικός στόχος τέθηκαν οι εξής στόχοι:

- Να αξιοποιηθεί η παραγωγή αγροτικών προϊόντων.
- Η ανάπτυξη των τοπικών επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.
- Να ενισχυθεί η τυποποίηση και η εμπορία των τοπικών προϊόντων.
- Να αξιοποιηθεί η δυνατότητα για να προωθηθούν οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού.
- Να σωθεί η αρχιτεκτονική κληρονομία.
- Να γίνει ενίσχυση των δραστηριοτήτων σε ότι αφορά τον πολιτισμό.
- Να αποκτήσει το ανθρώπινο δυναμικό ειδική γνώση.
- Ενεργοποίηση του ενδογενούς δυναμικού.

3.2.2. ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Μέτρο: ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Προστασία και αξιοποίηση της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς. Το μέτρο αυτό είχε δύο διαστάσεις:

1. Ήθελε να προστατεύσει και να αξιοποιήσει την παραδοσιακή αρχιτεκτονική, και ακόμα να προβάλει τους αρχαιολογικούς της χώρους. Έτσι χρηματοδοτήθηκαν ενέργειες αναπαλαίωσης στα παραδοσιακά κτήρια και δημιουργήθηκαν χώροι πολιτιστικών εκδηλώσεων. Επίσης ενισχύθηκαν πολιτιστικά και αθλητικά σωματεία για να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους.
2. Ήθελε να προωθήσει τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού όπως πολιτιστικού, ιαματικού, αγροτουρισμού κ.α. βασικότερος όμως ήταν η προώθηση του αγροτουρισμού.

3.2.3. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ.

Σαν ένας καινούργιος θεσμός η κοινοτική πρωτοβουλία leader I ήρθε αντιμέτωπη με

πολλά προβλήματα από τους κρατικούς μηχανισμούς (πχ τράπεζες). Ακόμα και ο ανθρώπινος πληθυσμός ήταν δύσπιστος ότι θα λειτουργούσε.

Με την εφαρμογή του προγράμματος παρατηρούμε τα εξής:

- Οι ιδιώτες ήταν αδύναμοι για να συντάξουν προτάσεις χρηματοδότησης για σημαντικές δράσεις.
- Η παρουσία των αγροτών και των τοπικών συνεταιρισμών ήταν πολύ μικρή εφόσον η προβολή του προγράμματος ήταν ελλιπής.
- Η εκπροσώπηση της τοπικής αυτοδιοίκησης στις διαβουλεύσεις ήταν πολύ μικρή. Αυτό δείχνει την αδυναμία να προσεγγίσουν τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης λόγω της οικονομικής στενότητας.
- Η έλλειψη για νέες προτάσεις για την προώθηση κάποιων ενεργειών ήταν μεγάλη. Αυτό οφείλετε στο ότι δεν υπάρχει επιχειρηματική αντίληψη και τονίζει την αξία της κατάρτισης και της ενημέρωσης.

Όλα αυτά τα προβλήματα οδήγησαν στο να εντοπιστούν αδυναμίες που στο πρόγραμμα LEADER II θα μπορούσαν να μειωθούν σε μεγάλο βαθμό, μέσα από κάποιες ενέργειες.

Αυτές οι ενέργειες είναι:

- Να προβληθεί η περιοχή.
- Η τεχνική στήριξη των επενδυτών.
- Η ενεργοποίηση μαζικών φορέων.
- Η κατάρτιση, η επιμόρφωση και η πληροφόρηση.

Η συνολική επιδότηση σε αρμόδιο οργανισμό (όπου είναι δημόσια διοίκηση) χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ως μορφή παρέμβασης, η οποία καθορίστηκε από το κράτος. Ο οργανισμός αυτός ρύθμιζε την χρήση της επιδότησης από τις τοπικές ομάδες για την αγροτική ανάπτυξη. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι τοπικοί κοινωνικοί και οικονομικοί παράγοντες θα μπορούσαν να είναι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, για να γινόταν όμως αυτό θα έπρεπε αυτοί οι οργανισμοί να συμμετέχουν στην λειτουργία των ομάδων.

3.3.LEADER II

Στα πλαίσια αυτής της κοινοτικής πρωτοβουλίας, από το 1994 έως το 1999 εγκρίθηκε από την ΕΕ πρόγραμμα πλαίσιο που η Δημόσια Δαπάνη ήταν περίπου 64 δισεκατομμύρια δραχμές από τα οποία η κοινοτική συμμετοχή ανέρχεται στα 51,7 δισεκατομμύρια δραχμές και η εθνική συμμετοχή στα 12,3 δισεκατομμύρια δραχμές.

Η κοινοτική αυτή πρωτοβουλία είναι ουσιαστικά το γενικό σύνολο της πρωτοβουλίας LEADER I δίνοντας όμως μεγαλύτερη έμφαση στην καινοτομία των σχεδίων (Κακοσίμου, 2004).

Αυτή η πρωτοβουλία εφαρμόστηκε από το 1994 έως το 1999. Ο σκοπός της ήταν η ενθάρρυνση για νέες ιδέες από τους τοπικούς φορείς, να βοηθήσει στο να διαδοθούν οι εμπειρίες και να συμβάλει στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη. Η πρωτοβουλία αυτή δεν παίρνει ως πρότυπο το LEADER I, δηλαδή ο χαρακτήρας της δεν μένει μόνο στην μέθοδο αλλά και στο τεχνικό περιεχόμενο του σχεδίου είτε αυτό είναι για το προϊόν, είτε για τον τρόπο όπου αυτό κατασκευάζεται, είτε για την αγορά, ακόμα και για οποιοδήποτε άλλο στοιχείο. Οι φορείς σχεδίων ανάπτυξης θα πρέπει να καθορίσουν τις συνθήκες κάτω από τις οποίες δημιουργείτε η καινοτομία για να εκτιμηθεί η δυνατότητα επίδειξης της τεχνολογίας στον αγροτικό χώρο.

Η παρακολούθηση της πρωτοβουλίας σε όλη την χώρα γίνεται από το Υπουργείο Γεωργίας, διότι υπέγραψε σύμβαση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το Υπουργείο Γεωργίας έχει την ευθύνη να υλοποιήσει την πρωτοβουλία LEADER II και τέθηκε αρμόδιο για την διαχείριση της παρεχόμενης για το σκοπό αυτό τεχνικής βοήθειας και τις τεχνικής μονάδας Εμφύχωσης Ελληνικού Δικτύου LEADER.

3.3.1.ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ LEADER II

Υπάρχουν δύο κατηγορίες δικαιούχων:

1) Είναι Ομάδες Τοπικής Δράσης, όπως είναι, ενώσεις ή επιχειρήσεις ΟΤΑ, γεωργικοί συνεταιρισμοί ή ενώσεις τους, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, άλλοι επαγγελματικοί

φορείς. Έχουν την μορφή ανώνυμης εταιρίας και σκοπό την αγροτική ανάπτυξη. Δηλαδή είναι ένα σύνολο από δημόσιες και ιδιωτικές εταιρίες οι οποίες έχουν κοινό στόχο να αναπτύξουν μια αγροτική περιοχή. Ορίζεται ένας υπεύθυνος που μπορεί να διαχειριστεί οικονομικά θέματα.

2) Συλλογικοί Φορείς του αγροτικού χώρου οι οποίοι αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν δράσεις στα πλαίσια μιας λογικής ανάπτυξης την γεωργικής ενότητας.

3.3.2. Προβλήματα

Εντοπίστηκαν κάποια προβλήματα από την εφαρμογή του προγράμματος τα οποία είναι:

1. Η ύπαρξη δύο επιτροπών ενστάσεων και η μη τήρηση του χρονοδιαγράμματος που όριζε το Υπουργείο Γεωργίας κατά την εξέταση αυτών.

2. Καθυστέρηση της επιτροπής ελέγχου, όπου ήταν τρία μέλη.

3. Καθυστέρηση στην έκδοση των απαιτούμενων αδειών.

3.3.3. Γενικά Αποτελέσματα από το LEADER II.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER γίνεται με επιφύλαξη. Με την εκτέλεση του προγράμματος γίνεται σημαντικό έργο σε περιοχές που η ανάπτυξη και η εκτέλεση έργων ήταν ελλιπής όπως για παράδειγμα τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις πρωτοβουλίες με καινούργιο χαρακτήρα στον τομέα αξιοποίησης της γεωργικής παραγωγής, όπως στην αξιοποίηση των γεωργικών προϊόντων, στις πρακτικές διάθεσης και προώθησης, στα επώνυμα προϊόντα και τις μικρές συσκευασίες, στην παραγωγή αποτελεσματικών υπηρεσιών ψυχαγωγίας, διαμονής και εστίασης, στην αξιοποίηση της τεχνολογίας.

Οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν είναι:

- Στην διαμόρφωση της πολιτικής τοπικού προϊόντος

- Στο ότι δεν υπήρχαν πρωτοβουλίες για την προσφορά υπηρεσιών ποιότητας ζωής.
 - Στο να καλυφθούν κάποιες ανάγκες τεχνικής υποστήριξης των φορέων υλοποίησης.
 - Στην ανταπόκριση της συνεργασίας που προτείνεται για τις ανάγκες του έργου.
 - Στην ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές με πολιτικές τοπικού προϊόντος που σχετίζονται με την προώθηση της επωνυμίας και την συστηματική αξιοποίηση των τοπικών δραστηριοτήτων.
- (Εκθεση Αξιολόγησης Εθνικού Προγράμματος LEADER II, Στοιχεία Έρευνας Συμβούλου Αξιολόγησης, 1999).

3.4. LEADER+

Το LEADER + είναι μια πρωτοβουλία της ΕΕ. Στόχος της είναι να βελτιώσει την ποιοτική ζωή των κατοίκων της υπαίθρου μέσα από την αειφόρο ανάπτυξη. Οι κάτοικοι των αγροτικών περιοχών παράλληλα με την απασχόληση τους με την γεωργία και την κτηνοτροφία μπορούν να αναπτύξουν δραστηριότητες οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Το LEADER+ δηλαδή είναι ακόμα ένα πρόγραμμα κοινοτικών επιδοτήσεων ή στήριξης αγροτικών προϊόντων. Σε αυτό το πρόγραμμα οι κάτοικοι της τοπικής κοινωνίας προχωρούν μόνοι τους σε ότι έχουν ονειρευτεί για την ανάπτυξη της περιοχής τους.

Η πρωτοβουλία LEADER+ αποτελεί μια συνέχεια από της πρώτες δύο πρωτοβουλίες δηλαδή την πρωτοβουλία LEADER I και LEADER II.

Το LEADER I έβλεπε την αγροτική ανάπτυξη από άλλη οπτική γωνία, επιστρατεύοντας όλους τους παραγωγικούς φορείς σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Αμέσως μετά το LEADER II που ενίσχυε νέες ιδέες και δράσεις. (Βούλγαρη, 2004)

3.4.1. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ LEADER+

Για το leader + συνοψίζονται κάποια βασικά πλεονεκτήματα όπως:

1. Ένταξη των τοπικών φορέων στην αναπτυξιακή διαδικασία.
2. Διαδικασία λήψεων αποφάσεων.
3. Ανταλλαγή εμπειριών ανάμεσα σε αγροτικές περιοχές, μέσω της δημιουργίας δικτύων.
4. Στήριξη ενεργειών μέτριου μεγέθους και προϋπολογισμού.
5. Αύξηση αριθμού θέσεων απασχόλησης.
6. Αρκετά ικανοποιητικός βαθμός απορροφητικότητας των πόρων του προγράμματος.

Το να συνεχιστεί η πρωτοβουλία leader κρίθηκε πολύ αναγκαία για να αντιμετωπιστούν τα νέα δεδομένα στο χώρο της αγροτικής ανάπτυξης που προκαλούνται από την μεταρρύθμιση της ΚΑΠ, δηλαδή :

=> τις απαιτήσεις των καταναλωτών για προϊόντα υψηλής ποιότητας.

=> την ανάγκη για διαφύλαξη του περιβάλλοντος.

=> τη διαρκή απελευθέρωση της εμπορίας των αγροτικών προϊόντων από την εφαρμογή νέας τεχνολογίας στην παραγωγική, μεταποιητική και εμπορική διαδικασία.

Στόχος λοιπόν της νέας κοινοτικής πρωτοβουλίας θα είναι να στηρίξει τις αγροτικές περιοχές να εξετάσουν το δυναμικό της περιοχής τους. (Κακωσίμου, 2004)

Η πρωτοβουλία αυτή θα προωθήσει στο να εφαρμοστούν πρωτότυπες στρατηγικές αειφόρου ανάπτυξης, οι οποίοι θα έχουν ως στόχο:

- Αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Βελτίωση της οργανωτικής ικανότητας των τοπικών κοινοτήτων.
- Ενίσχυση της προσπάθειας για ανάπτυξη της απομόνωσης των αγροτικών περιοχών σε όλα τα επίπεδα κοινωνικής και οικονομικής ζωής.
- Ολοκληρωμένη, υψηλής ποιότητας, αειφόρο ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω πολιτικών εφαρμογών.

Επιλέξιμες σε αυτήν την κοινοτική πρωτοβουλία αντίθετα με το LEADER I και II θα είναι όλες οι αγροτικές περιοχές.(Κακωσίμου, 2004)

Η νέα πρωτοβουλία εκφράζεται γύρω από τρία σκέλη:

- στήριξη ολοκληρωμένων στρατηγικών για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.
- στήριξη της συνεργασίας μεταξύ περιοχών.
- Δικτύωση του συνόλου των αγροτικών περιοχών της ΕΕ ανεξάρτητα αν έχουν ή

όχι στήριξη στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας leader+ , καθώς και όλων των φορέων της αγροτικής ανάπτυξης.

Η Επιτροπή του προγράμματος θα στηρίζει το να δημιουργηθούν εταιρικές σχέσεις ποιότητας μεταξύ των φορέων. Αυτή η συνεργασία θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο των αγροτικών περιοχών, δηλαδή περιοχών που είναι στο ίδιο κράτος μέλος και περιοχών σε περισσότερων κρατών μελών. Προκειμένου να γίνει η νέα κοινοτική πρωτοβουλία και να είναι υπέρ του αγροτικού κόσμου θα πρέπει η ομάδες να επιλεγούν με αυστηρά κριτήρια , για να εξασφαλίσει μια επαρκή οικονομική βάση για τα επιλεγόμενα σχέδια του προγράμματος. Ακόμα θα πρέπει να γίνει καλύτερη η ποιότητα ζωής και του περιβάλλοντος διότι στις αγροτικές περιφέρειες η ποιότητα ζωής καθορίζεται από την προσφορά της παροχής υπηρεσιών. Έτσι χωρίς αυτές τις παροχές δεν θα μπορεί να κρατηθεί ο πληθυσμός στις αγροτικές περιφέρειες.(Iakovidou, 2002).

3.4.2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ LEADER+.

Η κοινοτική πρωτοβουλία leader+ απευθύνεται σε όλες τις αγροτικές περιοχές. Ωστόσο εφαρμόζεται κυρίως στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές για να ενισχυθεί η προσπάθεια ανάκαμψης αυτών των περιοχών. Για το λόγο ότι οι νέοι φεύγουν από τον τόπο τους και μεταναστεύουν προς τα αστικά κέντρα η κοινοτική πρωτοβουλία leader + είναι η τελική ευκαιρία στο να αναγεννηθούν ξανά αυτές οι περιοχές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ανάπτυξη των προγραμμάτων leader στον νομό Πέλλας.

4.1.Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.

Ο Νομός Πέλλας βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καταλαμβάνει έκταση 2.505,8 τ. Χλμ. Και ο συνολικός της πληθυσμός είναι 147.797 κάτοικοι. Ο Νομός Πέλλας διακρίνεται για την πολυμορφία του όσο αφορά την μορφολογία, τις δραστηριότητες και την οικονομία του. Με το πέρασμα του χρόνου όμως η διαφορετικότητα στους ρυθμούς ανάπτυξης μεταξύ ορεινού και πεδινού τμήματος είναι σαφής με αποτέλεσμα να φύγουν νέοι άνθρωποι προς τα αστικά κέντρα και να μην έχει νέες θέσεις εργασίας. Την τελευταία δεκαετία όμως αυτό αντιστράφηκε διότι υλοποιήθηκαν επενδύσεις στο ορεινό τμήμα του Νομού και αυτό δημιούργησε σημαντικούς τουριστικούς πόλους έλξης και αυξήθηκε η επισκεψιμότητα. Η περιοχή της έρευνας αποτελείται από:

- Την Έδεσσα (όπου είναι η πρωτεύουσα του Νομού)
- Την Αριδαία
- Τα Γιαννισά
- Την Κρύα Βρύση
- Την Κρώμη (όπου βρίσκεται στο όρος Πάικο)
- Την Σκύδρα

4.1.1 ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ISO 9001:2000

Η Αναπτυξιακή Πέλλα: Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρία ΟΤΑ ανέπτυξε και εφαρμόζει το σύστημα διαχείρισης ποιότητας ISO 9001:2000. Στόχοι αυτού του συστήματος είναι:

1. Η τήρηση του νομοθετικού πλαισίου που άπτεται των δραστηριοτήτων της εταιρίας.
2. Η ανάπτυξη και διατήρηση άριστης υλικοτεχνικής υποδομής και υψηλού επιπέδου στελεχιακού δυναμικού.
3. Η εκπλήρωση των απαιτήσεων των πελατών της και η λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αύξηση της ικανοποίησης τους.

4. Η παρακολούθηση και η διόρθωση της πορείας της εταιρίας μέσω της συστηματικής παρακολούθησης μετρήσιμων στόχων.

4.2.ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Συνεκτιμώντας τις δυνατότητες και προοπτικές της περιοχής και την αναπτυξιακή στρατηγική όπως αυτή διατυπώνεται στο προγραμματικό κείμενο του ΠΑΑ 2007-2013, ο στρατηγικός αναπτυξιακός στόχος για την περιοχή παρέμβασης είναι:

Η δημιουργία μίας «πρότυπης και βιώσιμης» περιοχής μέσω της κινητοποίησης του ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού της, της διαφοροποίησης της τοπικής οικονομίας, της υιοθέτησης στοιχείων ποιότητας και καινοτομίας και της αξιοποίησης του ιδιαίτερης εθνικής αξίας πολιτιστικού και αρχαιολογικού αποθέματος.

Οι γενικοί στόχοι οι οποίοι εξυπηρετούν τον ανωτέρω στρατηγικό στόχο είναι συνολικά τρεις.

- ✓ ***Γενικός Στόχος 1: Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, διαφοροποίηση και εμπλουτισμός της τοπικής οικονομίας, δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης***
- ✓ ***Γενικός Στόχος 2: Ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς. Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής***
- ✓ ***Γενικός Στόχος 3: Ενίσχυση της τοπικής εταιρικής σχέσης και της κοινωνικής συνοχής της περιοχής.***

Η ανωτέρω στοχοθεσία επιδιώκει τη δημιουργία «βιώσιμης» υπαίθρου με τον πρώτο στόχο να εστιάζει σε θέματα τοπικής αγροτικής οικονομίας με την αξιοποίηση του ενδογενούς παραγωγικού δυναμικού, τον δεύτερο στόχο να δίνει έμφαση στη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής με την ανάδειξη της ταυτότητας της περιοχής κινητοποιώντας και αξιοποιώντας το ενδογενές ανθρώπινο δυναμικό και τον τρίτο στόχο να φιλοδοξεί να εδραιώσει στην περιοχή νέους τρόπους συλλογικής δράσης και συνεργασίας σε ευρύτερους παραγωγικούς τομείς, συμβάλλοντας στην παροχή ίσων ευκαιριών και την διατήρηση της συνοχής της μικρής κοινωνίας στην περιοχή.

Η Ο.Τ.Δ. θα ακολουθήσει ολοκληρωμένη στρατηγική την οποίαν εκφράζει μέσα από κοινή πολιτική προώθησης, προσαρμογής, διασύνδεσης και συνεργασίας των επιχειρήσεων. Η επιτυχία αυτής της στρατηγικής θα εξαρτηθεί από την επίτευξη των ειδικών στόχων του προγράμματος που είναι:

- ✓ Ειδικός Στόχος 1: Αύξηση και υποστήριξη της ποιοτικής παραγωγής και προσφοράς των τοπικών προϊόντων μέσα από την υποστήριξη των ΜΜΕ (και κυρίως των μικρών επιχειρήσεων), την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, την υποστήριξη επενδυτικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και την υποστήριξη της ποιοτικής διαφοροποίησης του τοπικού προϊόντος
- ✓ Ειδικός Στόχος 2: Δημιουργία ίσων ευκαιριών και ισότιμη συμμετοχή στην ανάπτυξη του πληθυσμού της περιοχής με την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προστασίας και κοινωνικής φροντίδας
- ✓ Ειδικός Στόχος 3: Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού μέσω της βελτίωσης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και της υποστήριξης των δράσεων ενίσχυσης της απασχόλησης
- ✓ Ειδικός Στόχος 4: Ενίσχυση υποδομών, ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση περιβάλλοντος υλοποιώντας δράσεις ενίσχυσης των υποδομών διατήρησης και προστασίας του περιβάλλοντος, αντιμετώπισης περιβαλλοντικών προβλημάτων, ορθολογικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων και ανάπλασης του δομημένου περιβάλλοντος
- ✓ Ειδικός Στόχος 5: Ενίσχυση και προώθηση των αρχαιολογικών, των τουριστικών και πολιτιστικών πόρων μέσα από δράσεις προβολής, δημοσιοποίησης και ανάδειξης καθώς και δημιουργίας υποδομών εξυπηρέτησης των επισκεπτών.
- ✓ Ειδικός Στόχος 6: Ενίσχυση της τοπικής εταιρικής σχέσης της εισαγωγής και αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών και της τεχνογνωσίας σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο με δράσεις ενίσχυσης της εισαγωγής και αξιοποίησης της Κοινωνίας της Πληροφορίας και της αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών εξυπηρέτησης του πολίτη

Το τοπικό πρόγραμμα στηρίζεται κυρίως σε δύο πόλους-κατευθύνσεις ανάπτυξης, που αφορούν στην αξιοποίηση του τουριστικού συμπλέγματος του αρχαιολογικού χώρου της Πέλλας και στην ανάπτυξη συμπληρωματικών δράσεων στη μεταποίηση βιολογικών προϊόντων και κερασιού ως προϊόντα καθαρής γεωργικής αναφοράς. Κυρίαρχα στοιχεία των στόχων είναι:

- ✓ Η σύνδεση του νέου αρχαιολογικού μουσείου και του αρχαιολογικού χώρου της Πέλλας με την ευρύτερη περιοχή παρέμβασης για την αξιοποίηση της ιστορίας και της παράδοσης για την οικονομική ανάπτυξη του τόπου.
- ✓ Η ανάδειξη και αξιοποίηση της αξίας της αύξησης του κερασιού ως στοιχείο για την οικονομική ανάπτυξη τόσο του Δήμου Έδεσσας όσο και της περιοχής αναφοράς
- ✓ Η ανάπτυξη δράσεων μεταποίησης-εμπορίας της πρωτογενούς παραγωγής στην περιοχή με έμφαση στην περιοχή της Κρύας Βρύσης, όπου υπάρχουν δράσεις τυποποίησης και μεταποίησης βιολογικών προϊόντων που επιδοτήθηκαν από το πρόγραμμα LEADER II

Στόχος της ΟΤΔ είναι να ενισχύσει τα χαρακτηριστικά και να αναδείξει την ελκυστικότητα της περιοχής, προσαρμόζοντας το Τοπικό Πρόγραμμα στις ιδιαιτερότητες της υπαίθρου της περιοχής παρέμβασης και αναδεικνύοντας τη δυναμική της περιοχής. Επίσης η ΟΤΔ στοχεύει στην ισόρροπη ανάπτυξη στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης υποστηριζόμενη από το υπολειπόμενο τμήμα του Νομού Πέλλας (ορεινό τμήμα, χιονοδρομικός τουρισμός, θερμαλισμός, λιμναίος τουρισμός κλπ) και στη δημιουργία συνιστωσών δυνάμεων εντός και εκτός της περιοχής παρέμβασης οι οποίες θα δημιουργήσουν ένα νέο αναπτυξιακό πλαίσιο το οποίο θα συμμετέχει δυναμικά, θα βοηθάει και θα υποστηρίζει το σύνολο του Νομού Πέλλας.

4.3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ LEADER+ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΠΕΛΛΑΣ

Στην περιοχή του νομού Πέλλας έχουν πραγματοποιηθεί έργα όπου στηρίχθηκαν στην κοινοτική πρωτοβουλία του LEADER+. Το τοπικό πρόγραμμα ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2009 για τον Νομό Πέλλας και υλοποίησε συνολικά 64 έργα όπου ο προϋπολογισμός τους ανέρχεται στα 8.807.409,64€. Σύμφωνα με ηλεκτρονικά στοιχεία της αναπτυξιακής Πέλλας πιο συγκεκριμένα:

> ΜΕΤΡΟ 1.1: ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.

- **ΠΡΑΞΗ => 1.1.1: Στελέχωση και λειτουργία της ομάδας τοπικής δράσης.**
Δικαιούχος είναι η Αναπτυξιακή Πέλλας ΑΑΕ ΟΤΑ όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 1.419.486,11€ όπου ίδιο ποσό είναι και η δημόσια δαπάνη. Δεν είχε ιδιωτική δαπάνη. Το έργο αυτό αφορά στην λειτουργία ΟΤΔ της Αναπτυξιακής Πέλλας για την παροχή τεχνικής υποστήριξης υλοποίησης του τοπικού προγράμματος Ε.Π Κ.Π L+.
- **ΠΡΑΞΗ => 1.1.2: Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση τοπικού πληθυσμού.**
Δικαιούχος είναι η Αναπτυξιακή Πέλλας όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 30.647,41€ όπου είναι τόσα και η Δημόσια Δαπάνη. Ιδιωτική συμμετοχή δεν έχει. Το έργο αυτό αφορά στην προβολή του προγράμματος LEADER+ στην τοπική κοινωνία και στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του πληθυσμού για την αξιοποίηση των κοινοτικών πρωτοβουλιών με στόχο την υλοποίηση έργων που ενισχύουν την τοπική οικονομία.
- **ΠΡΑΞΗ => 1.1.3: Αξιολόγηση προγράμματος και επενδυτικών σχεδίων.**
Δικαιούχος είναι η Αναπτυξιακή Πέλλας όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 22.900,00€ όπου είναι ίδια και η Δημόσια Δαπάνη. Δεν έχει ιδιωτική συμμετοχή. Το έργο αφορά στην αξιολόγηση του τοπικού προγράμματος από εξωτερικούς αξιολογητές, καθώς και στην αξιολόγηση των υποβληθέντων προτάσεων για την υλοποίηση έργων από στελέχη της ΟΤΔ και από εξωτερικούς αξιολογητές.
- **ΠΡΑΞΗ => 1.1.4: Εξοπλισμός και μηχανοργάνωση της ομάδας τοπικής δράσης.**
Δικαιούχος είναι η Αναπτυξιακή Πέλλας όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 57.677,05€. Η Δημόσια Δαπάνη είναι 46.141,64€ και η ιδιωτική συμμετοχή ισούται με 11.535,41€. Το έργο αφορά στην προμήθεια του απαραίτητου ηλεκτρονικού, μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού για την άρτια λειτουργία την

ΟΤΑ.

> **ΜΕΤΡΟ 1.2.: ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ-ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ**

- **ΠΡΑΞΗ => 1.2.1: Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης**

ΔΡΑΣΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ.

Δικαιούχος είναι ο κύριος Καρακίτσης Σωτήριος όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 299.367,92€, η Δημόσια Δαπάνη είναι στα 164.652,36€ και η ιδιωτική συμμετοχή είναι στα 134.715,56€. *Το έργο αφορά στην επέκταση και εκσυγχρονισμό υφιστάμενου κέντρου εστίασης και αναψυχής με προμήθεια εξοπλισμού, μικρές κτηριακές εγκαταστάσεις και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.*

ΔΡΑΣΗ : ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

1. Δικαιούχος είναι ο κύριος Πριβαρτιτσάνης Αναστάσιος, όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 51.618,11€, η Δημόσια Δαπάνη είναι στα

28.389,96€ και η ιδιωτική συμμετοχή είναι στα 23.228,15€. Το έργο αφορά στην επέκταση και εκσυγχρονισμό υφιστάμενης επιχείρησης παροχής υπηρεσιών εναλλακτικών μορφών τουρισμού με προμήθεια ειδικού εξοπλισμού.

2. Δικαιούχος είναι οι Μεθόδιος & Δημήτριος Εμμανουήλ όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 126.536,79€ . Η Δημόσια Δαπάνη είναι στα

69.595,23€ και η ιδιωτική συμμετοχή ισούται με 56.941,56€. Το έργο αφορά στην δημιουργία μονάδας παροχής υπηρεσιών εναλλακτικών μορφών τουρισμού με κατασκευή χώρων, γραφείων διοίκησης και αποθήκευσης υλικών, προμήθεια ειδικού εξοπλισμού και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου. Έχει ολοκληρωθεί η φέρουσα κατασκευή των κτηριακών μερών και το φυσικό αντικείμενο εξελίσσεται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του.

3. Δικαιούχος είναι ο Κ. Μαρίνος & Υιός όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 150.396,64€. Η Δημόσια Δαπάνη είναι στα 82.718,15€ και η ιδιωτική συμμετοχή ισούται με 67.678,49€. Το έργο αφορά στην επέκταση και εκσυγχρονισμό υφιστάμενης επιχείρησης παροχής υπηρεσιών

εναλλακτικών μορφών τουρισμού με προμήθεια ειδικού εξοπλισμού. Παροχής υπαίθριων δραστηριοτήτων.

4. Δικαιούχος είναι ο Χατζόπουλος Ιωάννης όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 90.394,07€. Η Δημόσια Δαπάνη είναι στα 49.716,74€ και είχε ιδιωτική συμμετοχή 40.677,33€. Το έργο αφορά στην επέκταση και εκσυγχρονισμό υφιστάμενης επιχείρησης

παροχής υπαίθριων δραστηριοτήτων, με προμήθεια ειδικού εξοπλισμού.

5. Δικαιούχος είναι ο Λογοθέτης Αργύριος όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 72.524,63€. Η Δημόσια Δαπάνη είναι στα 39.898,45€ και είχε ιδιωτική συμμετοχή που ισούται με 32.644,18€.

Το έργο αφορά στην ίδρυση γραφείου εναλλακτικού τουρισμού υπαίθριων δραστηριοτήτων.

ΔΡΑΣΗ: ΤΟΠΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

1. Δικαιούχος είναι η Δημοτική Επιχείρηση <<Καταρράκτες Έδεσσας>>, όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 86.326,96€. Η Δημόσια Δαπάνη είναι στα 47.479,83€ και

έχουν και ιδιωτική συμμετοχή όπου ισούται με 38.847,13€. Το έργο αφορά στην αξιοποίηση κοινοτικού καταστήματος για την δημιουργία κέντρου τουριστικών πληροφοριών στον άξονα Έδεσσα-Χιονοδρομικό κέντρο Βόρας, με προμήθεια ειδικού εξοπλισμού και παρεμβάσεις ενίσχυσης των δομικών μερών του κτιρίου.

**ΔΡΑΣΗ:ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.**

1. Δικαιούχος είναι η Δημοτική Επιχείρηση <<Καταρράκτες Έδεσσας>> όπου ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 155.929,81€ συνολικά. Η Δημόσια Δαπάνη είναι 85.761,40€ και είχαν και ιδιωτική συμμετοχή που ισούται με 70.168,41€. Το έργο αφορά στην αξιοποίηση

παλαιού δημοτικού σχολείου για την δημιουργία κέντρου εκμάθησης παραδοσιακών τεχνών με προμήθεια ειδικού εξοπλισμού και παρεμβάσεις ενίσχυσης των δομικών μερών του κτηρίου.

**ΔΡΑΣΗ: ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΓΙΑ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ Ή ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ.**

1. Δικαιούχος είναι ο κύριος Λιούγας Χρήστος όπου ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 365.397,96€. Η Δημόσια Δαπάνη είναι στα 200.957,88€ και είχε ιδιωτική συμμετοχή όπου ισούται με 164.420,08€. Το έργο αφορά στην βελτίωση, αναβάθμιση, εκσυγχρονισμό

και επέκταση ξενοδοχειακής μονάδας που περιλαμβάνει κατασκευή των απαραίτητων χώρων διαμονής και πρόχειρης εστίασης, γραφείων διοίκησης και αποθήκευσης υλικών, προμήθεια ειδικού εξοπλισμού και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.

2. Δικαιούχος είναι η κ. Δόντση Αλεξάνδρα όπου ο συνολικός προϋπολογισμός είναι στα 38.000,00€. Η Δημόσια Δαπάνη ανέρχεται στα 20.900,00€ και είχε

ιδιωτική συμμετοχή που ισούται με 17.100,00€. Το έργο αφορά την βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό κέντρου εστίασης και αναψυχής.

- **ΠΡΑΞΗ: ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

ΔΡΑΣΗ: ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΑ, ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ, ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΔΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΛΠ).

1. Δικαιούχος είναι ο Μπακάλης Χρήστος ο οποίος είχε συνολικό προϋπολογισμό 67.085,41€. Η Δημόσια Δαπάνη ήταν 36.896,98€ και είχε ιδιωτική συμμετοχή όπου ισούται με 30.188,44€. Το έργο αφορά στην

βελτίωση, αναβάθμιση, εκσυγχρονισμό και επέκταση υφιστάμενη μονάδας κατασκευής ξύλινων κουφωμάτων και περιλαμβάνει κατασκευή γραφείων διοίκησης και αποθήκευσης υλικών, προμήθεια ειδικού εξοπλισμού και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου. Είναι για έπιπλα παραδοσιακού τύπου.

ΔΡΑΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ.

1. Δικαιούχος είναι ο Κ. Γώγος Χρήστος. Ο συνολικός προϋπολογισμός είναι 100.000,00€. Η Δημόσια Δαπάνη ανέρχεται στα 50.000,00€ και είχε ιδιωτική συμμετοχή 50.000,00€. Το έργο αφορά στην μετεγκατάσταση υφιστάμενης μονάδας

μεταποίησης και τυποποίησης αγροτικών προϊόντων και περιλαμβάνει την

κατασκευή διαλογητηρίου, ψυγείο και συσκευαστήριο οπωροκηπευτικών.

2. Δικαιούχος είναι ο Κ. Τσιγαλίδης Νικόλαος. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 194.390,26€. Η Δημόσια Δαπάνη είναι 97.195,13€ και είχε ιδιωτική συμμετοχή όπου ήταν 97.195,13€. Το έργο αφορά την κατασκευή σύγχρονης μονάδας

πρόψυξης, διαλογής και τυποποίησης των οπωροκηπευτικών.

ΔΡΑΣΗ: ΕΚΤΡΟΦΕΙΑ ΘΗΡΑΜΑΤΩΝ.

1. Δικαιούχος είναι ο Μεγαλοβασίλης Βασίλειος. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 300.000,00€. Η Δημόσια Δαπάνη είναι στα 150.000,00€ και είχε ιδιωτική συμμετοχή ίση με 150.000,00€. Το έργο αφορά στην επέκταση υφιστάμενης μονάδας μεταποίησης και τυποποίησης κτηνοτροφικών προϊόντων που περιλαμβάνει κατασκευή χώρων φύλαξης και σταβλισμού γεννητόρων ζώων.

- **ΠΡΑΞΗ: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΤΟΜΕΑΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΟΜΕΑΚΗ ΔΡΑΣΗ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ.**

ΔΡΑΣΗ: ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ.

1. Δικαιούχος είναι ο Γώγος Χρήστου όπου ο προϋπολογισμός του ανέρχεται στα 15.400,00€. Από αυτά η Δημόσια Δαπάνη είναι 11.550,00€ και η ιδιωτική συμμετοχή είναι ίση με 3.850,00€. Το έργο αφορά την πιστοποίηση κατά ISO & HACCP, μονάδας ψυγείου, διαλογητηρίου και συσκευαστηρίου οπωροκηπευτικών προϊόντων της περιοχής.

> **ΜΕΤΡΟ 1.4.: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.**

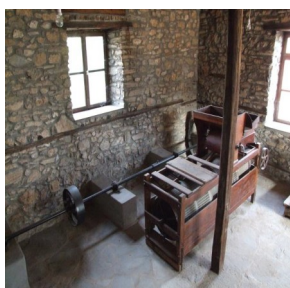
ΔΡΑΣΗ: ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ, ΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ NATURA 2000.

1. Δικαιούχος είναι ο Σύλλογος προστασίας λίμνης Βεγορίτιδας. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 58.918,67€. Η Δημόσια Δαπάνη είναι 58.918,67€ και δεν παρείχε ιδιωτική συμμετοχή. *Το έργο αφορά στην οργάνωση γραφείων του συλλόγου, εκπαίδευση και κατάρτιση των μελών, στην δικτύωση του συλλόγου, στην διοργάνωση εκδηλώσεων και περιοδεύουσας έκθεσης για το φυσικό περιβάλλον, στην παρακολούθηση βασικών παραμέτρων ποιότητας και άμεσων παρεμβάσεων, στην έκδοση ενημερωτικών εντύπων, στη σήμανση και καταγραφή μνημείων και τοπωνυμίων της περιοχής και δημιουργία ομάδας εθελοντών και ξεναγών.*

ΔΡΑΣΗ: ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΚΤΗΡΙΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.

1. Δικαιούχος είναι ο Δήμος Έδεσσας. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 82.250,00€. Η Δημόσια Δαπάνη είναι 82.250,00€ και δεν έχει ιδιωτική συμμετοχή. *Το έργο αφορά σε εργασίες αποκατάστασης και ανάδειξης παλαιού νερόμυλου με εργασίες παρεμβάσεων των δομικών μερών του κτιρίου και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΈΡΕΥΝΑΣ

5.1. : ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.

Τα τελευταία χρόνια ο αγροτουρισμός έχει αναπτύξει μεγάλη ζήτηση από τις υπόλοιπες εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Με την βοήθεια λοιπόν των προγραμμάτων LEADER, οι επιχειρηματίες οι οποίοι επιθυμούν να ασχοληθούν με αυτήν την μορφή τουρισμού, μπορούν να δημιουργήσουν ή να βελτιώσουν τις ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις τους.

5.2. : ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.

Ο σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να εξετάσουμε πόσες και ποιες επιχειρήσεις του νομού έχουν επιδοτηθεί από κοινοτικό πρόγραμμα, πως εξελίχθηκαν οι επιχειρήσεις και πόσο ευχαριστημένοι είναι οι αντίστοιχοι επιχειρηματίες από τα κοινοτικά προγράμματα LEADER και τέλος αν αξιοποίησαν το χρηματικό ποσό που τους δόθηκε από το πρόγραμμα με σκοπό αυτό να τους έφερε κέρδος μεγαλύτερο από πριν στην επιχείρησή τους.

Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε από τον Φεβρουάριο του 2017 μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2017.

Τα προσωπικά δεδομένα είναι αληθείς και τα αποτελέσματα χρησιμοποιήθηκαν μόνο για την συγκεκριμένη έρευνα. Βασικότερος σκοπός της έρευνας ήταν αυτές οι επιχειρήσεις που επιδοτήθηκαν από τα κοινοτικά προγράμματα LEADER να ανήκουν στον Νομό Πέλλας.

5.3. : ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.

Σε αυτό το κομμάτι της έρευνας το βασικό στοιχείο είναι κατά πόσο οι επιχειρήσεις που χρηματοδοτήθηκαν στο Νομό συνεχίζουν να υπάρχουν και σε τι ποσοστό συνέισφερε

σε αυτό το πρόγραμμα LEADER. Συγκεκριμένα αναφέρομαι:

-Στον πληθυσμό στόχο. Πρόκειται για όλες τις αγροτουριστικές επιχειρήσεις οι οποίες βρίσκονται στο Ν. Πέλλας και έχουν χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα LEADER. Τα προϋπάρχοντα στοιχεία αφορούν μόνο το LEADER+.

-Το πληθυσμό δειγματοληψίας που είναι ίδιος με τον πληθυσμό στόχο.

- Το δείγμα, όπου είναι ίδιο και αυτό με το πληθυσμό στόχο.

Το ερευνητικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε ήταν ερωτηματολόγιο το οποίο είχε χρησιμοποιηθεί σε παρόμοια μεταπτυχιακή διατριβή (Μιμή, 2013).

Το ερωτηματολόγιο χωρίστηκε σε δύο ενότητες.

- Τα δημογραφικά στοιχεία: φύλλο, ηλικία, επίπεδο μόρφωσης.

- Κοινοτικά προγράμματα LEADER: αν η επιχείρηση τους είναι η κύρια ασχολία τους ή η δευτερεύουσα, αν γνωρίζουν τα κοινοτικά προγράμματα LEADER, αν θέλησαν να ενταχθούν ποτέ σε ένα επιχειρηματικό πρόγραμμα, από ποιόν ενημερώθηκαν για αυτά τα προγράμματα, πόσα χρήματα τους δόθηκαν από το πρόγραμμα, πόσο σημαντικό ήταν για αυτού το οικονομικό και κοινωνικό ρίσκο, σε πιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι στόχοι του προγράμματος, αν θα επιθυμούσαν ένα αντίστοιχο πρόγραμμα στο μέλλον, αν είναι ευχαριστημένοι από τα χρήματα που τους δόθηκαν και αν η επιχείρηση τους χρειαζόταν αυτό το πρόγραμμα για να αναπτυχθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ.

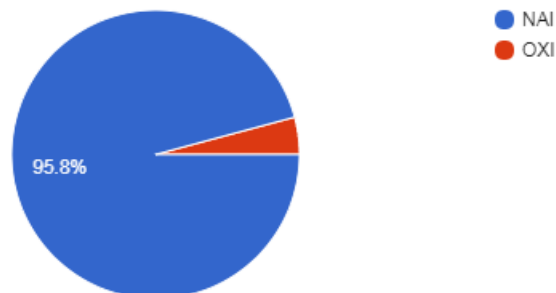
Το ερωτηματολόγιο στάλθηκε σε 35 επιχειρήσεις από τις οποίες οι 24 συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο.

ΕΡΩΤΗΣΗ 7:

Στην πίτα βλέπουμε πως το 95,8% των επιχειρήσεων γνωρίζει τι είναι τα προγράμματα LEADER. Με αυτό καταλαβαίνουμε πως οι επιχειρηματίες έχουν ενδιαφερθεί να αναπτύξουν τις επιχειρήσεις τους προς το καλύτερο και έχουν ενημερωθεί κατάλληλα.

7. ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΎΠΑΡΞΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ LEADER?

24 responses

ΕΡΩΤΗΣΗ 10.

Στην παρακάτω πίτα βλέπουμε τα ποσά με τα οποία χρηματοδοτήθηκαν οι επιχειρήσεις. Το μεγαλύτερο ποσοστό 45.5% πήρε λιγότερα από 50.000, το 40.9% των επιχειρήσεων πήρε από 50.000-100.000 και το 9.1% πήρε από 100.000-200.000. Το χρηματικό ποσό είναι ανάλογα και με τις ανάγκες της κάθε επιχείρησης.

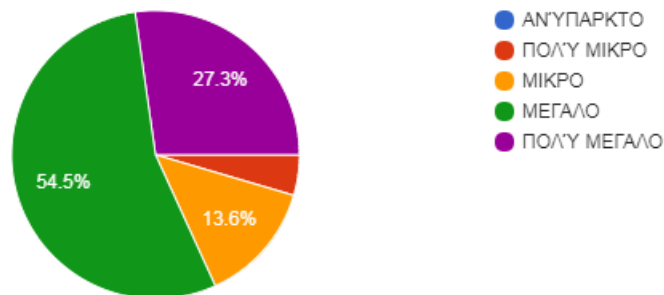

ΕΡΩΤΗΣΗ 13:

Σε αυτήν την ερώτηση το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων (54,5%) απάντησε ότι ήταν μεγάλο το οικονομικό ρίσκο διότι επένδυσαν χρήματα στην επιχείρησή τους χωρίς να ξέρουν αν αυτό θα τους επιφέρει κέρδος.

13. ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΉΤΑΝ ΓΙΑ ΕΣΑΣ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΡΙΣΚΟ?

22 responses

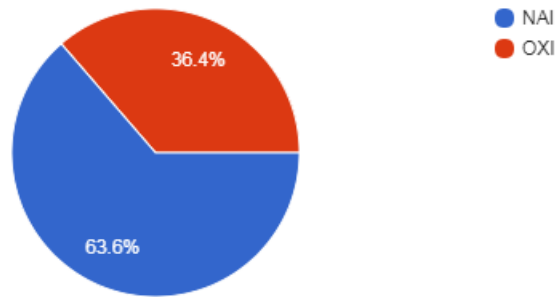

ΕΡΩΤΗΣΗ 16 :

Σε αυτήν την ερώτηση το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε πως είχε συμβουλευτική υποστήριξη δηλαδή το 63.6%. Άρα υλοποίησαν με μεγαλύτερη επιτυχία για το κέρδος της επιχείρησης το πρόγραμμα.

16. ΕΙΧΑΤΕ ΚΑΠΟΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ?

22 responses

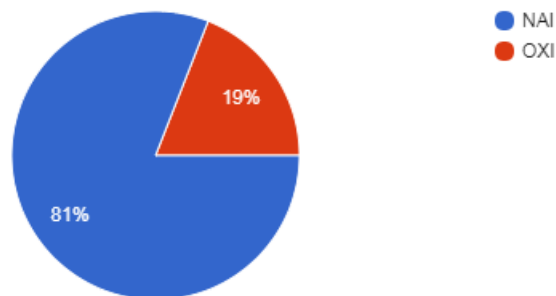

ΕΡΩΤΗΣΗ 19:

Σε αυτήν την ερώτηση βλέπουμε πως το 81% των επιχειρηματιών είναι ευχαριστημένοι από τα χρήματα που τους δόθηκαν για βελτιώσουν την εκμετάλλευσή τους ή και να δημιουργήσουν μια νέα εκμετάλλευσή.

19.ΕΙΣΤΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ?

21 responses

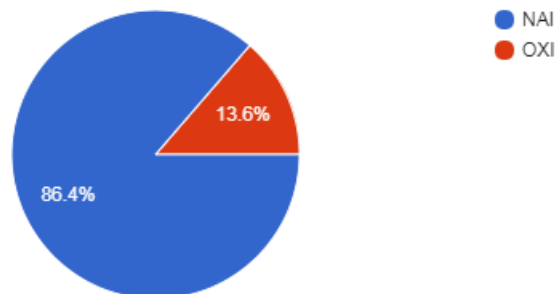

ΕΡΩΤΗΣΗ 20:

Σε αυτήν την πύτα βλέπουμε πως το 86.4% απάντησε πως χρειαζόταν το κοινοτικό πρόγραμμα LEADER για να αναπτυχθεί σωστά η επιχείρηση και να επιφέρει μεγαλύτερο οικονομικό κέρδος από ότι πριν.

20. ΠΙΣΤΕΥΕΤΑΙ ΌΤΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΑΣ ΧΡΕΙΑΖΟΤΑΝ ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΡΌΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΧΘΕΙ?

22 responses

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΈΡΕΥΝΑ.

Από την παραπάνω έρευνα βλέπουμε ότι τα προγράμματα LEADER βοήθησαν αρκετά στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού του Νομού Πέλλας. Έδωσαν την δυνατότητα σε πολλές επιχειρήσεις να δημιουργηθούν ή να βελτιωθούν με σκοπό ο Νομός να γίνει τουριστικός πόλος έλξης και να αυξηθεί η επισκεψιμότητα. Δημιουργήθηκαν νέες θέσεις εργασίας και έγινε ευκολότερος ο τρόπος ζωής των κατοίκων της περιοχής. Έδωσε την δυνατότητα στις επιχειρήσεις να προωθήσουν τα αγροτικά-τοπικά προϊόντα τους και να αυξήσουν το εισόδημα τους. Επίσης το πρόγραμμα βοήθησε στην ανάδειξη των πολιτισμικών στοιχείων του Νομού.

Μέσω της έρευνας που έγινε με αντίστοιχο ερωτηματολόγιο προκύπτει από τις

απαντήσεις των επιχειρηματιών πως το να ενταχθούν σε κάποιον κοινοτικό πρόγραμμα LEADER είχε μεγάλο οικονομικό ρίσκο αυτοί πίστευαν πως η επιχείρησή τους το είχε ανάγκη για να αναπτυχθεί και πως θα επιθυμούσαν την συνέχιση σε ένα αντίστοιχο πρόγραμμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Ασκέλη, Σ. (2007). *Επιχειρήστε Αγροτουριστικά*. αθηνα: κερκυρα.

Ανθοπουλου, Θ., Ιακωβου, Ο., Κουτσοϋρης, Α. & Σπιλάνης, Ι.
(2000). *Χωρικές και αναπτυξιακές διαστάσεις του αγροτουρισμού στην Ελλάδα*.
αθηνα: [χ.ε.].

Αποστολόπουλος, Κ. & Σδράλλης, Δ. (2009). *Εναλλακτικός και ήπιος τουρισμός
υπαίθρου: θεωρητική προσέγγιση & εφαρμογές*. αθηνα: ελληνοεκδοτική.

Ασκέλη, Σ. (2005). *Επιχειρήστε...Αγροτουριστικά: πώς να οργανώσετε την δική*

σας αγροτουριστική επιχείρηση . Αθήνα: Κέρκυρα.

Βενετσοπούλου, Μ. (2006). Η κρατική συμβολή στον τουρισμό: Εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Αθήνα: Interbooks.

Δροσοπούλου, Σ. (1989). Αγροτουριστικοί Συνεταιρισμοί: Ελλάδα- ΕΟΚ, Νομικό και Κοινωνικό πλαίσιο. Interbooks, Αθήνα.

Ηγουμενάκης, Ν., Καραβίτης, Κ. Και Λύτρας, Π. (1998) Εισαγωγή στον τουρισμό, Interbooks

Ιακωβίδου Ο., 2006, Εμπειρίες από την ανάπτυξη του Αγροτικού Τουρισμού στη Ελλάδα, Εισήγηση στο 1ο συνέδριο τουριστικής Ανάπτυξης, Αθήνα 23-24/3/2006.

ΚΕΤΑ.Ι.Ν, Κέντρα Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Ιόνιων Νησιών (2007). Εγχειρίδιο με θέμα: Αγροτουρισμός και πιστοποίηση ΕΛΟΤ 1417, Γιάκκα Λευκάδας.

Κακοσίμου, Α. (2004), Η κοινοτική πρωτοβουλία LEADER III, τα οφέλη και οι επιδράσεις στον Νομό Άρτας, Πτυχιακή εργασία, Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σιτάρας Θ. & Τζένος, Χ. 2004 Μάρκετινγκ τουρισμού και ποιοτική εξυπηρέτηση, εκδόσεις Interbooks.

Σφακιανάκης, Μ. (2000). Εναλλακτικές μορφές Τουρισμού. Έλλην, Αθήνα.

Τσάρτας, Π. (1996) Τουρίστες, Ταξίδια, Τόποι: Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις στον Τουρισμό. Εξάντας, Αθήνα.

Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π Κ.Π LEADER+, (2004), << Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Leader+ (2000-2006)/ Αναθεώρηση>>.

Ανακτήθηκε στις 29-03-2016, από

http://pieriki-anaptixiaki.gr/Operational_programme_review.pdf

Υπουργείο Γεωργίας (2000): Ανασταλτικοί Παράγοντες στην Επίτευξη των Στόχων της Πολιτικής Επενδύσεων του Υπουργείου Γεωργίας στις Ορεινές και Μειονεκτικές Περιοχές, συμπεράσματα ερευνητικού προγράμματος, Υπουργείο Γεωργίας.

Χρηστακιδίου, Α. (2004), Ο αγροτουρισμός και ο οικοτουρισμός στο Νομό Ξάνθης, Πτυχιακή εργασία , Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, Τμήμα Διοίκησης και Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Page, S.J (2006). Εισαγωγή στον τουρισμό: το τουριστικό μάνατζμεντ στον 21ο αιώνα. (Μαυροδόντης, Θ. Επιμ) Παπαζήσης, Αθήνα.

LEADER Magazine (2000): Η προστιθέμενη Αξία του LEADER , Τριμηνιαίο περιοδικό του Ευρωπαϊκού Προγράμματος LEADER II, τευχ.23, Βρυξέλλες.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Iakovidou, O., Koutsouris, A. και Partalidou, M. (2002), “The development of rural tourism in Greece, Through the initiative LEADER II: the case of Northern and Central Chalkidiki”, New Medit, **1** (4), pp.32-38

Kazakopoulos L., Gidarakou I., Theofilidou K., 2003 Women’ s Cooperative in Greece and the Niche Market Challenge, Journal of Rural Cooperative, 31(1)2003:25-45

Kizos, T., & Iosifides, T., 2007, the contradictions of agrotourism development in Greece: evidence from three case studies. South European Society and Politics, 12, 59-77.

Swarbrooke, J. & Horner, S. (2001). Business Travel and Tourism, Butterworth Heinemann, Oxford.

WTO, (2003) Climate change and tourism. Madrid: WTO/UNWTO.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.

- <http://www.agriculture.grouv.fr>
- www.anpe.gr
- [nemertes.lis.upartas.gr/jspui/bitstream/10889/3273/1/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.pdf](http://nemertes.lis.upartas.gr/jspui/bitstream/10889/3273/1/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ_ΕΡΓΑΣΙΑ.pdf)
- www.minagric.gr/index.php/el/